

بەش: راگە یاندن

کۆلیژ: ئاداب

زانکۆ: سه لاهه دین

بایه ت: تیۆرییه کانی میدیای نۆی

په رتووکی کۆرس – (ماسته ر) (سمسته ری یه که م)

ناوی مامۆستا پ.ی.د. صادق حمة غریب حمة صالح

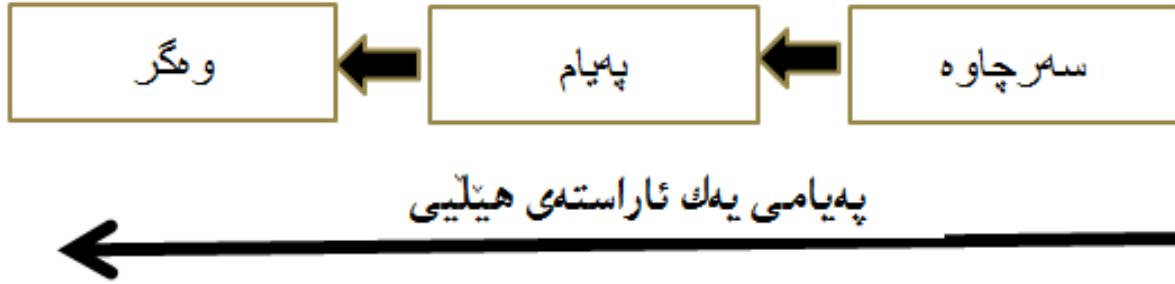
سالی خویندن: 2023-2024

پەرتووکی کۆرس
Course Book

1. ناوی کۆرس	سالی خویندنی 2023-2024
2. ناوی مامۆستای بەر پرس	پ.ی.د. صادق حمە غریب حمە صالح
3. بەش / کۆلیژ	راگەیاندن
4. پەیوەندی	ئیمیل: sadiq.hamahsalh@su.edu.krd ژمارەى تەلەفۆن (بەپەى ئارەزوو): 07501069767
5. یەكەى خویندن (بە ساعات) لە هەفتە یەك	3
6. ژمارەى كارکردن	3 كاتژمێر
7. كۆدى كۆرس	
8. پرۆفایەلى مامۆستا	ئەندامى كارای سەندىكارى رۆژنامەنوسانى كوردستانم, سەرۆكى رىكخراوى (مەنتى میدیا بۆ گەشە پێدانى میدیای ئەلیكترۆنى) م, خاوەنى زیاتر لە 20 ساڵ پێشینهى كارى رۆژنامەگەریم, ئەندامى لیژنەى یونسكو بووم بۆ گەشە پێدان و دانانى پرۆگرامى خویندنى راگەیاندن لە كوردستان و عىراق, سالى 2003-2004 پروانامەى بەكالۆریۆسى راگەیاندنم لە زانكۆى سلیمانى بەدەست هیناوه, سالى 2007- 2008 پروانامەى ماستەرم لە راگەیاندن لە كۆلیژی راگەیاندى زانكۆى بەغداد

<p>بەدەست ھېناوہ. قوتابى دوکتورام بە سىستىمى سېلىت سايىت، دووكتيىيى چا پىكرام ھەيە (ستراتيژيەتى راگەياندىن بۇ رووبەروبوونەوھى گەندەلى) (رۇژنامەگەرى ئەلىكترونى)، دوو توۋىژىنەوھو چەندىن بابەتى ئەكادىمىم بلاوكرائەتەوھ. ئە سالى 2009مۇھ ئە بەشى راگەياندى زانكۆى سەلاھەدىن خەرىكى وانە وتتەوھم.</p>	
<p>تىۋرى، مىدىيى نۇى، تىۋرى مىدىيى نۇى، حەتمىەتى تەكنۇلۇژى</p>	<p>9. وشە سەرەكپەكان</p>
<p>10. ناوەرۆكى كشتى كۆرس:</p> <p>گرنكى و پەيام</p> <p>بە ھوى ئەو گورانكارىيائەى كە بەسەر نامرازەكانى راگەياندىن دا ھاتووھ ئەو پېشكەوتتەى تەكنولوجىيائى گەيا ندىن و راگەياندىن گرتوۋتەوھ، بووۋتە ھۆى سەرھەل دانى مىدىيى نۇى كە ئە روى نېرەرو نامرازو وەرگروھ جىياواژى يەكى زۇرى ھەيە ئەگەل مىدىيى كلاسسىكىدا، ھاوكتائىش رۇل و كارىگەرىيەكەشى ئەسەر وەر گر گۇراوھو، پەيامەكە شى سانائىر دەگات. ئەو گۇرپكارىيائە بووۋتە ھۆى گۇران كارى ئە تىۋرى يەكانى راگەيا ندىن كلاسسىكىدا، بۇ يە گرن گە كە خويىندەنەوھىەكى نۇى بىكرىت بۇ تىۋرىيەكانى راگەياندىن و، جۇرى گۇرانكارىيەكەيان بىخرىتەرووشى بىكرىتەوھ.</p> <p>پەيامى وانەكە:</p> <p>خويىندى تىۋرىيەكانى مىدىيى نۇى بە ناما نچى رىكخستى نەركى ئەم جۇرى مىدىياو خزمەتكردى ژىنگەى راگەياندىن.</p>	
<p>11. ناما نچى وانەكە:</p> <p>يەكەم- ئاشنا كرىدى قوتابى بە قۇناغەكانى سەرھەل دانى تىۋرىيەكانى راگەياندىن بە گ شتى وە مىدىيى نۇى بە تايىبەتى. ئاشناى وەلامى ئەم پىرسىيارائەى خوارەوھ بىكرىت:</p> <p>1- تىۋرى ھاوۋىزەرى جادوىى يان گولەى سىخرى Magic bullet يان دەرزى ژىر پىست Hypodermic Needle ، يان كارىگەرى راستەوخۇ، كەى و چۇن سەرىھەلداو لە سەرەتاوھ لە كام نامرازى راگەياندىن بەر جەستە بوو؟. بۇ ئەم زاراوانەى بۇ بەكار دەھىنرىت؟.</p> <p>2- بۇچى بە تىۋرى دەرزى ژىر پىست دەوترىت (ھىزى بىسنورى راگەياندىن)؟. ئايا ئەو ھىزە لە مىدىيى نۇىدا ھەلكشانى بەخۆيەوھ بىنىوھە يان داكشان؟.</p>	

3- ئاراستەى ھېلىي پەيامى راگەياندىن لە تيۆرى ھاوئىزەرى جادووويىدا بۇ مېدياي نوي چۆن ھەلدەسەنگىنى؟

4- لەم تيۆرىيەدا وەرگر بە لاواز لە بەرانبەر كاريگەرى پەيامى مېديايىدا لەقەلەم دەدرئيت بۇ مېدياي تەقلیدی، ئايا بۇ مېدياي نوئيش بە ھەمان شئوھە؟

5- بېرۆكە سەرەككەيانى ئەم تيۆرىيە بریتين لە (وەرگرنتى بېرۆكە، بەھیزکردن و پشتیوانى كردن، لاسايى كردنەو)، ئايا ئەم بېرۆكانە لە مېدياي نوئيدا بە چ شئوھەيەكن؟

6- لەم تيۆرىيەدا (پروپاگەندە) بە يەكئىك لە ئامرازەكانى كاريگەرى مېديا دئتە ئەژمار، ئايا لە مېدياي نوئيدا كاريگەرى ئەو ئامرازە زياتر بووە يان كەمترو بۆچى؟

7- ئەم تيۆرىيە باس لەو دەكات كە كاريگەرى پەيامى راگەياندىن لەسەر تاكەكانى كۆمەلگە (راستەو خۇيە، بەھیزە، وەك يەكە) و پئويستى نىيە بە بەرپرسانى را (قاده الرأى) بۇ گواستەوھى پەيامەكە بۆيان لە مېدياي تەقلیدیدا، ئايا بۇ مېدياي نوئيش بى ھەمان شئوھە؟

دووەم: وە بتوانن شروقهى ئەم پرسيارانەى خوارەو بەكن:

يەكەم- تيۆرى دەرگاوانى مېدياي كەى و چۆن و لە لايەن كئوھ سەريھەلداو، زاتاي چيپە؟

دووەم: ئايا دەتوانن بئين كە مېدياي نوي مەرگى تيۆرى دەرگاوانى مېديايى راگەياندووە، يان نا؟

سئھەم: يئوھەكانى راگەيندنكار بۇ قایلکردنى بەكارھينەر وەك:

1- راستگويى **credibility** : بە واتاي ھەستکردنى راگەياندنكار بە راستگويى ئە بەرانبەر خوى و بابەت و جەماوھەرەكەى، كە دوو رەگەزى سەرەكى لە خۆدەگرئيت:

أ- ئەزموون: واتە قەبارەى راھينان و ژيىرى و خويندەنەوھو تواناي ھەئس وکەت كردن ئە گەل زانيارى و كەس و دوخەكەدا.

ب- متمانە : واتە مامە ئە کردنی راگە یاندا نكار له گەل بابە تەكەدا بە شپۆهیه کی بیلا یەن و هاوسەنگ .

2- سەر نچرا کیشی له شپۆزو پیشکە شکر دنیکی زانستی هه وال و زانیاریه کان و بابە تە روژنامه وانیه کان .

3- هیز : هیز به واتای توانای روژنامه نووس دیت له بهرزه فکتر دنی دوخی روژنامه گه ری .

چوارەم:

پێوهه پیشه یه کانی کاری روژنامه وانی تیوری دەرگاوانی میدیایی له میدیای نویدا چون هه لده سه نگینی؟ وهك:

1- سیاسه تی پلانفورمه کانی سۆشیال میدیا :

2- جوړی سیستمی سیاسی و شپۆزی حکومت و دهو له تداری تا چەند وهك دهروازه بانیک کاریگه ری له سه ر ناوهرۆك و په یامی میدیای نوی هه یه؟ :

3- تاکی دهسته بژیری کومه نگه , که کاریگه ری هه یه له سه ر دهرك و گنگیپیدانی تاکه کانی تر بو په یامه کانی راگه یاندا ن زیاتر کاریگه ریان هه یه یان (بی بههرهانی خاوهن فوئووه ری بی شمار)؟ :

4- سه رچاوه کانی هه وال, که کاریگه ری هه یه له سه ر بههاکانی هه وال و پیشه یی بوون له تیوری دەرگاوانی میدیاییدا بو میدیای نوی به بهراورد به میدیای کلاسیکی چ گۆرانکاریه کیان به سه ردا هاتووه و چون؟ :

پینجه م : پینجه م : پێوهه کانی جه ماوه ره له تیوی پاسه وانی دەرگاوا بو میدیای نوی

1- ئاستی په یوه ندی و هاونا هه نگی نیوان به کاره یه نه ران له تاکه کانی کومه نگه :

2- ئاستی هه ژموونی جه ماوه ره له سه ر سیاسه تی کارکردنی میدیای نوی :

3- ئاستی کارنیکی به کاره یه نه ره له گه ل نی ره ر :

شه شه م: پێوه ری به هاو داب و نه ری تی کومه نگه له تیوری دەرگاوانی میدیایی له میدیای نویدا چهنده گرنه گو، تا چهنده ره چاو ده کریت و جیاوازی له گه ل میدیای کلاسیکیدا چونه؟ .

سپه هم: ئاشنا کردنی قوتابی به تیوری حه تمه یه تی ته کنولۆجی مارشال مه کلوهان .

چوارەم: ئاشنا کردنی قوتابی به تیوری لولپچی بیدهنگ له میدیای نویدا .

پینجه م: ئاشنا کردنی قوتابی به تیوری تیوری هاویژه ری جادویی له میدیای نویدا .

شه شه م: ئاشنا کردنی قوتابی تیوری دهروازه بانی میدیایی له میدیای نویدا .

هوتهم: ئاشنا كردنى قوتابى به تيورى حتميه تى تەكنۆلۆژى له مېدياي نويدا.

ههشتهم: ئاشنا كردنى قوتابى به تيورى جزورى كۆمه لايهتى (الحضور الاجتماعي) و بهرپرسياريتى كۆمه لايهتى له مېدياي نويدا.

نۆيهه: ئاشنا كردنى قوتابى به تيورى لولپيچى بېدەنگ له مېدياي نويدا بۆ دروستكردنى راي گشتى.

دهيهه: ئاشنا كردنى قوتابى به تيورى چيوه بهندى مېديايى له مېديا نويدا.

يازدههههه: ئاشنا كردنى قوتابى به تيورى چاندنى رۆشنيرى و تاقىكردهوى نموونهيى (نظرية التجربة الامثل) له مېدياي نويدا.

دوازدههههه: ئاشنا كردنى قوتابى به تيورى كه مكردهوى گومان (نظرية تقليل الشك): Uncertainty Reduction Theory

سيزدههههه: ئاشنا كردنى قوتابى به تيورى بۆشايى زانين له مېدياي نويدا.

چواردههههه: ئاشنا كردنى قوتابى به تيورى گهشه سهندى نويكارييهكان يان بلاوبونهوى داهينانهكان Diffusion of Innovations (انتشار المبتكرات) .

يازدهههههه: ئاشنا كردنى قوتابى به تيورى ئهجينداى لادراو Agenda Cutting (نظرية اجندة المحذوفة) سازدههههه ئاشنا كردنى قوتابى به تيورى گورانى ژماره يى مېدياي نوى (نظرية تحول الرقمي للأعلام الجديد)

12. ئهركهكانى قوتابى:

- 1- نامادهبوون له وانهكانداو خو ناماده كردن بۆ گهتوگۆ له لايهن قوتابيهوه بۆ نهركى راسپېردراو.
- 2- پيش ناماده بوون يو ههر وانه يهك پيوسته قوتابى ئاگادارى هه وال و زانياريه تاييه تمه ندهكان بيت .
- 3- پيوسته قوتابى بهردهوام ناماده بيت بۆ تاقىكردهوى رۆژانه.
- 4- پيوسته قوتابى له وانهكاندا كاريگهري ماندويه تى له سهر نه بيت, چونكه وتنه كه وردوه پيوستى به ناماده گى جدى هه يه.
- 5- پيوسته به پيى پيوست قوتابى زانيارى هه بيت له سهر وانه ي ئاينده كه پيى دهوترىت.
- 6- پيوسته قوتابى له كاتى ناماده نه بوندا به دوا دا چوني بۆ وانه كه هه بيت له باره يه وه پرسيار له ماموستاي وانه بكات.

13. رىگه ي وانه ووتنه وه

وانه ووتنه وه به شيوازى به شدارى پيكردى قوتابيه, داتاشوو پاوه ر پوينت له گه ل وايت بۆرد بۆ كاتى شروقه ي زياتر به كارد هه يترىت. له گه ل پيشاندانى رۆژنامه وه گوڤارى تاييه ت به وانه كان و قسه له سهركردنيان.

<p>14. سیستہمی ھہ ئسہنگاندن</p> <p>1- قوتابی ھہ دریزایی سمستر، لانی کھم تاقیکردنہوہیہکی نمرہیی ئہ نجام دەدات.</p> <p>2- قوتابی ھہ دریزایی سمستر، ریقیو ئارتیکل ئہ سەر وانہکە ئامادە دەکات.</p> <p>3- قوتابی ھہ دریزایی سمستر، لانی کھم کویریئک ئہ نجام دەدات.</p> <p>4- ئامادەبوون ئہ پۆل و چالاکئی روژانہ نمرہی ئہ سەرہ.</p>	
<p>16. لیستی سەرچاوه</p> <p>1- محمد بن سعود البشر، نظریات التاثير الاعلامي, 2014.</p> <p>2- د. عبدالرزاق محمد الدليمي, نظريات الاتصال في قرن الحادي و العشرين 2016.</p> <p>3- د. عبدالرحمن عزي, نظرية الواجب الاخلاقي في الممارسة الاعلامية, 2016.</p>	
<p>17. بابەتەکان: تیۆرییەکانی میدیای نوێ</p>	<p>ناوی مامۆستا: پ.ی.د. صادق حمەغریب حمە صالح پ.ی.د. صادق حمەغریب</p>
<p>وهك: 3 كاتژمير 2023-10-15</p>	<p>ھەفتەئەھە یەكەم: باسئێك سەبارەت بە گەشەكردنی میدیای قۆناغە گەرنگەکانی و پێناسەئە تیۆری و جۆرەکانی. ھەفتەئە دووھەم و سێھەم: تیۆری ھاوئێژەری جادویی لە میدیای نوێدا. ھەفتەئە سێھەم و چوارەم: تیۆری دەروازەبانی میدیایی لە میدیای نوێدا. ھەفتەئە پێنجەم: تیۆری ھەتھمییەتی تەکنۆلۆژی لە میدیای نوێدا. ھەفتەئە شەشەم: تیۆری جزوری کۆمەلایەتی (الْحَضُور الاجتماعي) و بەرپرسیاریتی کۆمەلایەتی لە میدیای نوێدا. ھەفتەئە ھەوتەم: تیۆری لولپێچی بێدەنگ لە میدیای نوێدا بۆ دروستکردنی رای گشتی. ھەفتەئە ھەشتەم: تیۆری چێوھەندی میدیایی لە میدیا نوێدا. ھەفتەئە نۆیەم: تیۆری چاندنی رۆشنبیری و تاقیکردنەوہی نموونەیی (نظریة التجربة الامثل) لە میدیای نوێدا. ھەفتەئە دەھەم: تیۆری کەمکردنەوہی گومان (نظریة تقليل ھەفتەئە دەھەم: تیۆری گەشەسەندنی نوێکارییەکان یان بۆلۆبونەوہی داھێنانەکان</p> <p>Uncertainty Reduction Theory (الشك)</p>

	<p>Diffusion of Innovations (انتشار المبتكرات) .</p> <p>ههفتهی سیزدههههه: تیوری ئهجیندای لادراو Agenda Cutting (نظریة اجندة المحذوفة)</p> <p>ههفتهی چواردههههه: تیوری گۆرانی ژمارهی میدیای نوئ (نظرية تحول الرقمي للأعلام الجديد)</p>
	<p>18. بابتهی پراکتیک (ئهگهر ههبیته)</p>
<p>ناوی مامۆستا: پ.ی.د. صادق حمهغریب حمهصالح وهک: 3 کاتژمیر 2023-10-15</p>	<p>لیردها مامۆستای وانهبیژ ناوونیشانی ههموو ئه و بابته پراکتیکانه دهنوسیت که به نیازه بیلیته وه له تیرمه که. ههروهه کورتهیه که له ئامانجی هه ریه که له بابتهکان و بهروار و کاتی وانه که دهنوسیت.</p>
<p>19. تاقیکردنه وهکان</p> <p>1. دارشتن: له م جوړه تاقیکردنه وهیه پرسیارهکان زۆربهی به وشه ی وهک روون بکه وه چۆن...؟ هۆکارهکان چی بوون...؟ بۆچی...؟ چۆن...؟ دهستپیدهکات.</p> <p>له گه ل وهلامی نمونه بیان نمونه ده بیته دهسته بهر بکریت</p> <p>2. پرسیاره ده رهکی و داهیتانکاری.</p> <p>3. کویز</p>	
<p>20. تیبینی تر</p> <p>له کاتی که له م کۆرس بو که داوا کراوه 32 وانه ئاماده بکریت به ئام کۆی وانهکان له سالی که به هۆی پشوی زۆره وه ناگاته 20 وانه, له بهر ئه وه پیویسته که ئه و خاله ره چاو بکریت.</p>	
<p>21. پیدایچه وه وهی هاوه ل</p> <p>ئه م کۆرس بو که ده بیته له لایه ن هاوه لیکه ئه کادیمی وه سهیر بکریت و ناوه پۆکی بابته کانی کۆرسه که په سه ند بکات و جه ند وشه یه ک بنوسیت له سه ر شیاوی ناوه پۆکی کۆرسه که و واژووی له سه ر بکات.</p> <p>هاوه ل ئه و که سه یه که زانیاری هه بیته له سه ر کۆرسه که و ده بیته پله ی زانستی له مامۆستا که متر نه بیته.</p>	